

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia.....2010 r.

**w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych
i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne**

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia;
- 2) wartości pieniężne:
 - a) krajowe i zagraniczne znaki pieniężne,
 - b) чеки, z wyjątkiem czeków zakreślonych, skasowanych lub opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa”, „należność do inkasa” lub inną o podobnym charakterze,
 - c) weksle, z wyjątkiem weksli opatrzonych indosem pełnomocniczym zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa” lub inną o podobnym charakterze,
 - d) inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę,
 - e) złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły, a także platynę i inne metale z grupy platynowców, z wyjątkiem przedmiotów będących muzealiami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.³⁾);
- 3) przechowywanie wartości pieniężnych – magazynowanie wartości pieniężnych w pomieszczeniach służących do przechowywania wartości pieniężnych, wyposażonych w odpowiednie urządzenia zabezpieczenia technicznego, zwanych dalej „pomieszczeniami”, lub w urządzeniach służących do przechowywania wartości pieniężnych, zwanych dalej „urządzeniami”;
- 4) transport wartości pieniężnych – przewożenie lub przenoszenie wartości pieniężnych poza obiektami przedsiębiorcy lub innej jednostki organizacyjnej;
- 5) konwojowany transport wartości pieniężnych – przewożenie lub przenoszenie wartości pieniężnych ochraniających przez konwojentów poza obiektami przedsiębiorcy lub innej jednostki organizacyjnej;
- 6) jednostka obliczeniowa – jednostkę określającą dopuszczalny limit stale lub jednorazowo przechowywanych i transportowanych wartości pieniężnych, wynoszącą 120-krotność przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227);

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 216, poz. 1604).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112 oraz z 2009 r. Nr 98, poz. 817.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 oraz z 2007 r. Nr 136, poz. 956.

- 7) klasa odporności na włamanie – przyjęte we właściwej Polskiej Normie klasyfikacyjne oznaczenie odporności na włamanie;
- 8) posterunki doraźne – posterunki wystawiane w miejscu, które wymaga ochrony natychmiastowej i tymczasowej;
- 9) konwojent – pracownika ochrony ochraniającego transporty wartości pieniężnych wyposażonego w broń palną bojową, środki ochrony osobistej oraz środki łączności;
- 10) środki łączności wewnętrznej – środki służące do nawiązywania łączności w obrębie chronionego obiektu lub między członkami konwoju;
- 11) środki łączności zewnętrznej – środki służące do nawiązywania łączności z instytucjami zewnętrznymi;
- 12) środki ochrony osobistej – wyposażenie kuloodporne składające się co najmniej z kamizelki i hełmu oraz maska przeciwgazowa w przypadku transportu wartości pieniężnych przy użyciu pojazdów mechanicznych;
- 13) pojemnik specjalistyczny – pojemnik będący w szczególności walizką, kasetą lub saszetką i służący do transportu wartości pieniężnych, wyposażony w urządzenia utrudniające jego zabór, wykorzystujące działanie paralizatora elektrycznego, alarmu akustycznego, sygnału dymnego lub uszkadzające zawartość pojemnika z zachowaniem możliwości identyfikacji papierowych wartości pieniężnych;
- 14) pojemnik bezpieczny – pojemnik wykonany ze stali w celu ochrony zawartości przed włamaniem;
- 15) osoba transportująca – osobę przenoszącą lub przewożącą wartości pieniężne;
- 16) bankowozy – pojazdy samochodowe przeznaczone do transportu wartości pieniężnych, podzielone ze względu na konstrukcję i zabezpieczenia techniczne na typy: A, B i C;
- 17) pojazdy ubezpieczające – pojazdy samochodowe przeznaczone do przewożenia konwojentów ochraniających bankowozy i inne pojazdy przystosowane do przewozu wartości pieniężnych.

§ 2.

1. Budynki lub pomieszczenia, w których przechowywane są wartości pieniężne, usytuowane w granicach obszarów i obiektów umieszczonych w ewidencji, o której mowa w art. 5 ust. 5 ustawy, lub na terenie jednostek, w których utworzono wewnętrzną służbę ochrony, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy, podlegają bezpośredniej ochronie fizycznej lub zabezpieczeniu technicznemu.
2. W przypadku przechowywania wartości pieniężnych przekraczających 0,2 jednostki obliczeniowej w budynkach lub pomieszczeniach stanowiących obiekty nie wymienione w ewidencji, o której mowa w art. 5 ust. 5 ustawy, zapewnia się co najmniej zabezpieczenie techniczne tych budynków lub pomieszczeń.

§ 3.

1. Podczas przechowywania i transportu wartości pieniężnych przedsiębiorcy i kierownicy innych jednostek organizacyjnych stosują w zakresie zabezpieczenia technicznego, o którym mowa w art. 3 pkt 2 ustawy:
 - 1) pomieszczenia i urządzenia (w tym pojemniki bezpieczne, pojemniki specjalistyczne lub szafy odpowiedniej klasy odporności na włamanie, zwane dalej „szafami”);
 - 2) bankowozy;
 - 3) elektroniczne systemy zabezpieczeń do zabezpieczenia budynków, pomieszczeń, urządzeń, szaf i pojemników bezpiecznych oraz pojazdów, zwane dalej "elektronicznymi systemami zabezpieczeń".
2. Wykaz i wymagania dla elektronicznych systemów zabezpieczeń określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.
3. Limity przechowywanych lub transportowanych wartości pieniężnych, wyrażone w jednostkach obliczeniowych, określają:
 - 1) załącznik nr 2 do rozporządzenia – w odniesieniu do urządzeń (w tym przeznaczonych do przechowywania i automatycznego wydawania gotówki), pomieszczeń, pojemników bezpiecznych i szaf;
 - 2) załącznik nr 3 do rozporządzenia – w odniesieniu do pojemników specjalistycznych.
4. W przypadku przechowywania wartości pieniężnych w urządzeniach spełniających funkcję automatów kasjerskich pod nadzorem osób obsługujących te urządzenia w czasie godzin pracy jednostki organizacyjnej limity określone w tabeli 4 załącznika nr 2 mogą być zwiększone trzykrotnie.
5. Zainstalowane w obiektach bankowych Narodowego Banku Polskiego systemy sygnalizacji włamania i

napadu powinny być podłączone do najbliższej jednostki organizacyjnej Policji pełniącej służbę całodobowo lub do jednostki organizacyjnej Policji monitorującej systemy alarmowe, wskazanej przez właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji. Szczegółowe warunki podłączenia określa umowa zawarta pomiędzy Prezesem Narodowego Banku Polskiego a Komendantem Głównym Policji.

§ 4.

1. W budynkach i pomieszczeniach, o których mowa w § 2 ust. 1, w razie wystąpienia trwającej dłużej niż 12 godzin niesprawności systemów sygnalizacji włamania i napadu lub systemów transmisji alarmu, do czasu usunięcia niesprawności wprowadza się bezpośrednią ochronę fizyczną lub zwiększa ilość posterunków ochrony fizycznej budynków i pomieszczeń, o co najmniej jeden jednoosobowy uzbrojony posterunek doraźny.
2. Jeżeli niesprawność systemów alarmowych, o których mowa w ust. 1, wystąpiła poza godzinami pracy chronionej jednostki albo spodziewany czas naprawy wykracza poza te godziny, na posterunku doraźnym służbę pełni co najmniej 2 uzbrojonych pracowników ochrony, o ile w chronionej jednostce organizacyjnej nie występuje stała ochrona fizyczna. Jeżeli występuje taka ochrona, na posterunku doraźnym służbę może pełnić jeden uzbrojony pracownik ochrony.
3. Pracowników ochrony, o których mowa w ust. 1 i 2, wyposaża się w niezbędne środki łączności zewnętrznej lub wewnętrznej, stosownie do warunków wykonywania ochrony fizycznej.

§ 5.

Transport wartości pieniężnych nieprzekraczających 0,2 jednostki obliczeniowej nie wymaga ochrony i zabezpieczenia technicznego.

§ 6.

Wartości pieniężne transportuje się bankowozem, z zastrzeżeniem § 8. Wymagania techniczne bankowozów określają załączniki do rozporządzenia:

- 1) załącznik nr 4 – wymagania techniczne dla bankowozu typu A;
- 2) załącznik nr 5 – wymagania techniczne dla bankowozu typu B;
- 3) załącznik nr 6 – wymagania techniczne dla bankowozu typu C.

§ 7.

1. Wartości pieniężne powyżej 24 jednostek obliczeniowych są transportowane bankowozem bankowozu typu A.
2. Transport wartości pieniężnych do 8 jednostek obliczeniowych z użyciem bankowozu typu C wyposażonego w pojemniki specjalistyczne co najmniej klasy D, może być wykonywany przez nieuzbrojonego licencjonowanego pracownika ochrony fizycznej, bez udziału konwojenta.
3. Bankowozem typu C mogą być transportowane wyłącznie wartości pieniężne umieszczone w pojemnikach specjalistycznych, o których mowa w pkt 1 ppkt 1 załącznika nr 6.
4. Złoto, srebro i platyna, w tym wyroby z tych metali używane do celów technologicznych, o ile ich gabaryty uniemożliwiają użycie bankowozu, mogą być transportowane innym pojazdem z zastosowaniem systemu lokalizacji, z zastrzeżeniem § 9 ust. 3.

§ 8.

1. Transport wartości pieniężnych nieprzekraczających 1 jednostki obliczeniowej może być wykonywany przez osobę transportującą bez udziału konwojenta, pod warunkiem użycia pojemnika specjalistycznego w odpowiedniej klasie zabezpieczenia, z uwzględnieniem wymagań określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia.
2. Transport, o którym mowa w ust. 1, może być wykonywany pieszo, jeżeli:
 - 1) użycie pojazdu samochodowego nie jest uzasadnione ze względu na bliską odległość dzielącą miejsce, z którego wartości pieniężne są pobierane, od miejsca, do którego są dostarczane albo
 - 2) brak jest możliwości dojazdu pojazdem samochodowym do miejsca, z którego wartości pieniężne są

pobierane lub do którego są dostarczane.

§ 9.

1. Konwojowany transport wartości pieniężnych jest chroniony co najmniej przez:
 - 1) jednego konwojenta – przy transporcie wartości pieniężnych powyżej 1 do 8 jednostek obliczeniowych, z zastrzeżeniem § 7 ust. 2;
 - 2) dwóch konwojentów – przy transporcie wartości pieniężnych powyżej 8 do 24 jednostek obliczeniowych;
 - 3) trzech konwojentów – przy transporcie wartości pieniężnych powyżej 24 do 50 jednostek obliczeniowych;
 - 4) czterech konwojentów – przy transporcie wartości pieniężnych powyżej 50 jednostek obliczeniowych.
2. Konwojent wykonuje wyłącznie zadania ochronne i nie może przenosić wartości pieniężnych lub kierować pojazdem przewożącym wartości pieniężne.
3. Przy transporcie wartości pieniężnych powyżej 24 jednostek obliczeniowych bankowozem typu A należy do transportu przydzielić pojazd ubezpieczający.
4. W przypadku transportowania wartości pieniężnych kolumną pojazdów samochodowych w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym, należy do transportu przydzielić dwa pojazdy ubezpieczające, po jednym z przodu i z tyłu kolumny, ustalając liczebność grupy konwojowej po dwóch konwojentów na pojazd ubezpieczający i po jednym konwojencie na każdy pojazd przewożący wartości pieniężne.
5. Ogólne wymagania techniczne pojazdu ubezpieczającego określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.
6. Dopuszcza się możliwość używania bankowozów typu A i B jako pojazdów ubezpieczających.

§ 10.

Ochrona transportów wartości pieniężnych organizowanych przez jednostki organizacyjne Narodowego Banku Polskiego oraz jednostki organizacyjne produkujące znaki pieniężne, może być odpłatnie wzmocniana przez funkcjonariuszy Policji, na zasadach określonych w umowie zawartej z Komendantem Głównym Policji przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego lub kierownika jednostki produkującej znaki pieniężne.

§ 11.

1. Przedsiębiorcy i kierownicy innych jednostek organizacyjnych wykorzystują do przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych pomieszczenia, urządzenia (w tym pojemniki bezpieczne, szafy i pojemniki specjalistyczne) oraz pojazdy posiadające wydany przez notyfikowaną jednostkę certyfikującą certyfikat zgodności albo wydaną przez producenta lub importera deklarację zgodności, potwierdzające zgodność z zasadniczymi lub szczegółowymi wymaganiami w rozumieniu przepisów o systemie oceny zgodności, o ile dla danego wyrobu wymagania takie zostały ustalone.
2. Pomieszczenia i urządzenia, o których mowa w ust. 1, powinny być oznaczone tabliczką znamionową lub innym trwałym oznaczeniem, wydanym przez jednostkę certyfikującą, które zawiera następujące dane:
 - 1) nazwa wyrobu;
 - 2) nazwa producenta lub dystrybutora wyrobu (według certyfikatu zgodności);
 - 3) oznaczenie typu lub nazwę modelu;
 - 4) numer fabryczny i rok produkcji;
 - 5) klasa odporności;
 - 6) numer certyfikatu zgodności;
 - 7) masa wyrobu;
 - 8) nazwa jednostki certyfikującej.
3. Urządzenia stosowane w elektronicznych systemach zabezpieczeń, dla którego według przepisów niniejszego rozporządzenia jest wymagana klasyfikacja, powinny posiadać certyfikaty lub deklaracje zgodności odpowiednie do wymaganej klasyfikacji, zaś elektroniczny system zabezpieczeń powinien posiadać wydaną przez dostawcę deklarację zgodności z wymaganiami niniejszego rozporządzenia.
4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do instalowanych w pojazdach urządzeń posiadających świadectwo

homologacji, wydane w trybie przewidzianym odrębnymi przepisami w sprawie homologacji typu pojazdów oraz przedmiotów ich wyposażenia lub części..

§ 12.

Do opancerzonych pojazdów spełniających wymagania, o których mowa w:

- 1) pkt 1 ppkt 2 i 3 załącznika nr 4 do rozporządzenia;
- 2) pkt 1 ppkt 1 i 2 załącznika nr 5 do rozporządzenia;
- 3) pkt 1 ppkt 1 i 2 załącznika nr 7 do rozporządzenia -

stosuje się odpowiednio homologację typu pojazdu o kodzie nadwozia SB (samochód opancerzony).

§ 13.

1. Pojazdy spełniające na podstawie dotychczasowych przepisów o ochronie osób i mienia warunki techniczne pojazdów specjalnych (bankowozów) lub pojazdów przystosowanych do przewozu wartości pieniężnych albo pojazdów ubezpieczających, mogą być do czasu wyrejestrowania wykorzystywane do transportu wartości pieniężnych, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W przypadku transportu wartości pieniężnych pojazdami przystosowanymi, o których mowa w ust. 1, zmniejsza się o połowę limity jednostek obliczeniowych, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 1-3.
3. Systemy sygnalizacji włamania i napadu wykonane przed wejściem w życie rozporządzenia według normy PN-93/E-08390 w klasie co najmniej SA3, mogą być nadal wykorzystywane do zabezpieczenia przechowywanych lub transportowanych wartości pieniężnych z tym, że wymiana centrali elektronicznego systemu zabezpieczeń na inny typ lub model jest traktowana na równi z wykonaniem nowego systemu zabezpieczeń, który powinien spełniać wymagania określone w rozporządzeniu.
4. Tabliczki znamionowe umieszczone w pomieszczeniach i na urządzeniach przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, zachowują ważność, o ile jest możliwe odczytanie z nich co najmniej:
 - 1) nazwy wyrobu;
 - 2) klasy odporności;
 - 3) numeru certyfikatu zgodności lub certyfikatu typu;
 - 4) nazwy jednostki certyfikującej.

§ 14.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 7 ust. 4, który wchodzi w życie po upływie 18 miesięcy od dnia ogłoszenia⁴⁾.

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz. U. Nr 129, poz. 858 oraz z 2000 r. Nr 17, poz. 221), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 36 pkt 7 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o uchyleniu lub zmianie niektórych upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 98, poz. 817).

**Załączniki do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji
z dnia 2010 r. (poz.)**

Załącznik nr 1

Wykaz i wymagania dla elektronicznych systemów zabezpieczeń

1. Podczas przechowywania lub transportowania wartości pieniężnych do zabezpieczenia budynków, pomieszczeń, urzędzeń oraz pojazdów stosuje się następujące elektroniczne systemy zabezpieczeń:
 - 1.1. Systemy sygnalizacji włamania i napadu.
 - 1.2. Systemy telewizji dozorowej.
 - 1.3. Systemy kontroli dostępu.
 - 1.4. Systemy transmisji alarmu.
 - 1.5. Samochodowe systemy alarmowe.
 - 1.6. Systemy lokalizacji.
2. W przypadku przechowywania wartości pieniężnych systemy sygnalizacji włamania i napadu oraz systemy transmisji alarmu są traktowane jako podstawowe, zaś systemy telewizji dozorowej oraz systemy kontroli dostępu jako uzupełniające.
3. Elektroniczne systemy zabezpieczeń mogą być wykonywane według zasad innych niż określone w Polskich Normach, jeżeli zasady te nie są sprzeczne z Polskimi Normami lub takich norm nie ma, a wykonane systemy spełnią wymagania niniejszego rozporządzenia.
4. Na potrzeby systemów sygnalizacji włamania i napadu określa się następujące stopnie zabezpieczenia, zgodnie z normą PN-EN 50131-1:
 - 4.1. Stopień 1 : Ryzyko małe.
 - 4.2. Stopień 2 : Ryzyko małe do średniego.
 - 4.3. Stopień 3 : Ryzyko średnie do wysokiego.
 - 4.4. Stopień 4 : Ryzyko wysokie.
5. Określa się następujące rodzaje czynności, jakie powinien wykrywać system sygnalizacji włamania i napadu w zależności od stopnia zabezpieczenia:
 - 5.1. Stopień 1:
 - otwarcie drzwi do chronionego obszaru,
 - poruszanie się w chronionym obszarze (pułapkowo).
 - 5.2. Stopień 2:
 - otwarcie drzwi, okien i innych zamknięć chronionego obszaru,
 - poruszanie się w chronionym obszarze (pułapkowo).
 - 5.3. Stopień 3:
 - otwarcie drzwi, okien i innych zamknięć chronionego obszaru;
 - penetrację drzwi, okien i innych zamknięć chronionego obszaru bez ich otwierania,
 - poruszanie się w chronionym obszarze (pułapkowo),
 - atak na obiekty lub miejsca szczególnie zagrożone.
 - 5.4. Stopień 4:
 - otwarcie drzwi, okien i innych zamknięć chronionego obszaru,
 - penetrację drzwi, okien i innych zamknięć chronionego obszaru bez ich otwierania,
 - penetrację ścian, sufitów i podłóg,
 - poruszanie się w chronionym obszarze (pułapkowo),
 - atak na obiekty lub miejsca szczególnie zagrożone.
6. Stopień zabezpieczenia, który ma osiągnąć system sygnalizacji włamania i napadu, przedsiębiorcy www.inforlex.pl

i kierownicy innych jednostek organizacyjnych przechowujących lub transportujących wartości pieniężne uzgadniają z wykonawcą tego systemu z zastrzeżeniem, że systemy realizowane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem nie powinny być wykonywane w stopniu niższym niż 2, pod warunkiem zapewnienia identyfikacji użytkowników włączających i wyłączających system lub jego część.

7. System alarmowy sygnalizacji włamania i napadu podzielony na podsystemy może zawierać w każdym podsystemie części składowe odpowiadające różnym stopniom zabezpieczenia.
8. Stopień zabezpieczenia podsystemu powinien być taki, jak najniższy stopień zabezpieczenia zawartej w nim części składowej.
9. Części składowe wykorzystywane wspólnie przez więcej niż jeden podsystem powinny odpowiadać stopniowi zabezpieczenia podsystemu o najwyższym stopniu.
10. W zależności od poziomu ryzyka systemy sygnalizacji włamania i napadu należy uzupełniać o systemy telewizji dozorowej oraz o systemy kontroli dostępu.
11. Obraz z kamer systemu telewizji dozorowej stosowanego w zabezpieczeniach należy rejestrować.
12. Urządzenia do rejestracji obrazu z kamer muszą być zabezpieczone przed zniszczeniem oraz dostępem osób nieupoważnionych.
13. Rejestracja dynamiczna obrazów z kamer, w których polu widzenia występuje ruch lub jest wywołany alarm, powinna odbywać się z częstotliwością nie mniejszą niż 3 klatki na sekundę, z rozdzielczością nie mniejszą niż 400 linii telewizyjnych i jakością umożliwiającą – po spełnieniu wymagań normy PN-EN 50132-7 – rozpoznanie i identyfikację osób. Rejestracja obrazu z kamer mających kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa powinna odbywać się z częstotliwością nie mniejszą niż 5 klatek na sekundę, przy zachowaniu określonych powyżej parametrów jakości zapisu.
14. Obrazy statyczne z kamer mogą być rejestrowane z częstotliwością mniejszą niż 3 klatki na sekundę (zaleca się zapisywanie z częstotliwością nie mniejszą niż 1 klatka na sekundę). Wywołanie alarmu lub zmiana sceny ze statycznej na dynamiczną musi spowodować zwiększenie częstotliwości zapisu do wartości ustalonej dla rejestracji dynamicznej.
15. Czas przechowywania zarejestrowanego zapisu należy ustalić biorąc pod uwagę charakter chronionego obiektu oraz rodzaje występujących zagrożeń, ale nie może być on krótszy niż 14 dni.
16. W przypadku wykrycia lub uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego zapis z tym związany należy zarchiwizować w sposób nie zmniejszający jego jakości. Dotyczy to również zawartości pamięci zdarzeń centrali systemu sygnalizacji włamania i napadu oraz kontroli dostępu, w przypadku występowania związku pomiędzy zawartością pamięci tych urządzeń a czynem zabronionym. Zawartość pamięci powinna być zabezpieczona, a następnie komisyjnie odczytana i zarchiwizowana. Materiałowi archiwalnemu należy nadać kategorię archiwalną dokumentacji dla ochrony zakładu pracy (mienia), zgodnie z zasadami postępowania z materiałami archiwalnymi.
17. Nośnik, na którym dokonano zapisu archiwalnego, powinien być zabezpieczony przed działaniem szkodliwych czynników zewnętrznych, uszkodzeniami oraz dostępem osób nieuprawnionych. Gdy nie ma możliwości należytego zabezpieczenia przed działaniem szkodliwych czynników zewnętrznych, zapis należy zwielokrotnić i zabezpieczyć w dwóch różnych miejscach; z tym, że

nie mogą one znajdować się w tym samym budynku.

18. O instalacji systemu kontroli dostępu decyduje przedsiębiorca lub kierownik jednostki organizacyjnej przechowującej i transportującej wartości pieniężne, po analizie rodzaju i nasilenia ruchu osobowego w chronionych obiektach oraz zakresu zastosowania innych środków ochronnych. Pojemność pamięci systemu kontroli dostępu powinna pozwalać na zarejestrowanie zdarzeń przynajmniej z okresu 30 dni.
19. Stopień zabezpieczenia uzyskany przez system może być utrzymany pod warunkiem wykonywania systematycznej konserwacji oraz dokonywania niezbędnych napraw. Konserwacja powinna odbywać się w okresach przewidzianych właściwymi dla danego systemu normami technicznymi, a gdy nie ustalono takich norm - nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.
20. Właściciel systemu jest odpowiedzialny za wdrożenie konserwacji, o której mowa w pkt 18, niezwłocznie po zainstalowaniu systemu.
21. Wszelkie zdarzenia utrwalone przez system, czynności konserwacyjne, uszkodzenia, przypadki nieprawidłowego działania systemu oraz naprawy, powinny być rejestrowane w Książce Elektronicznego Systemu Zabezpieczeń, przechowywanej w chronionym obiekcie .
22. Książka Elektronicznego Systemu Zabezpieczeń powinna zawierać co najmniej następujące informacje:
 - 1) nazwa systemu;
 - 2) nazwa i lokalizacja obiektu chronionego;
 - 3) nazwa i dane kontaktowe przedsiębiorców: instalującego system, konserwującego system oraz chroniącego dany obiekt;
 - 4) data i opis zdarzenia lub czynności, o których mowa w pkt 20, data i opis działań podjętych po zdarzeniach i uszkodzeniach oraz podpisy osób dokonujących poszczególnych wpisów;
 - 5) rozszerzenia systemu lub wymiana elementów składowych systemu.

**Limity wartości pieniężnych
przechowywanych lub transportowanych w urządzeniach, pomieszczeniach, pojemnikach
bezpiecznych i szafach**

Tablica 1 – Urządzenia

Urządzenia	Limity wartości pieniężnych przechowywanych w urządzeniach:			
Klasa odporności na włamanie według PN-EN 1143-1 lub PN-EN 1143-2	niewyposażonych w system sygnalizacji włamania i napadu	wyposażonych w system sygnalizacji włamania i napadu z transmisją sygnału alarmu do alarmowego centrum odbiorczego	wyposażonych w: 1) system sygnalizacji włamania i napadu z transmisją sygnału alarmu do alarmowego centrum odbiorczego; 2) system telewizji dozorowej bezpośrednio monitorowany, z funkcją rejestracji zdarzeń	1) wyposażonych w system sygnalizacji włamania i napadu z transmisją sygnału alarmu do alarmowego centrum odbiorczego; 2) wyposażonych w system telewizji dozorowej bezpośrednio monitorowany, z funkcją rejestracji zdarzeń; 3) objętych ochroną fizyczną realizowaną całodobowo przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną oraz znajdujące się na terenie obiektów lub obszarów podlegających obowiązkowej ochronie
0/D-0	0,5	1,0	1,5	2,5
I/D-I	1,0	1,5	3	5
II/D-II, N-II	1,5	3	6	10
III/D-III, N-III	3	6	10	15
IV/D-IV, N-IV	5	10	15	20
V/D-V, N-V	8	15	20	40
VI/N-VI	12	20	30	60
VII/N-VII	16	30	40	80
VIII/N-VIII	20	40	60	120
IX/N-IX	nie dotyczy	60	80	160
X/N-X	nie dotyczy	100	120	200

Tablica 2 – Pomieszczenia

Pomieszczenia	Limity wartości pieniężnych przechowywanych w pomieszczeniach:				
Klasa odporności na włamanie według PN-EN 1143-1 lub PN-EN 1143-2	niewyposażonych w system sygnalizacji włamania i napadu	wyposażonych w system sygnalizacji włamania i napadu z transmisją sygnału alarmu do alarmowego centrum odbiorczego	wyposażonych w: 1) system sygnalizacji włamania i napadu z transmisją sygnału alarmu do alarmowego centrum odbiorczego; 2) system telewizji dozorowej z funkcją rejestracji zdarzeń	1) wyposażonych w system sygnalizacji włamania i napadu z transmisją sygnału alarmu do alarmowego centrum odbiorczego; 2) wyposażonych w system telewizji dozorowej bezpośrednio monitorowany, z funkcją rejestracji zdarzeń; 3) objętych ochroną fizyczną realizowaną całodobowo przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną oraz znajdujące się na terenie obiektów lub obszarów podlegających obowiązkowej ochronie	1) wyposażonych w system sygnalizacji włamania i napadu z dwoma niezależnymi torami transmisji sygnału alarmu do alarmowego centrum odbiorczego; 2) wyposażonych w system telewizji dozorowej bezpośrednio monitorowany, z funkcją rejestracji zdarzeń; 3) objętych ochroną fizyczną realizowaną całodobowo przez specjalistyczną uzbrojoną formację ochronną oraz znajdujące się na terenie obiektów lub obszarów podlegających obowiązkowej ochronie
0/D-0	0,5	1	1,5	2,5	15
I/D-I	1	1,5	3	5	20
II/D-II, N-II	1,5	3	6	10	40
III/D-III, N-III	3	6	10	15	60
IV/D-IV, N-IV	5	10	15	20	80
V/D-V, N-V	8	15	20	40	120
VI/N-VI	12	20	30	60	bez ograniczeń
VII/N-VII	16	30	40	80	bez ograniczeń
VIII/N-VIII	20	40	60	120	bez ograniczeń
IX/N-IX	30	60	80	bez ograniczeń	bez ograniczeń
X/N-X	40	80	120	bez ograniczeń	bez ograniczeń
XI/N-XI	60	80	bez ograniczeń	bez ograniczeń	bez ograniczeń
XII/N-XII	60	80	bez ograniczeń	bez ograniczeń	bez ograniczeń
XIII/N-XIII	60	80	bez ograniczeń	bez ograniczeń	bez ograniczeń

Tablica 3 – Pojemniki bezpieczne i szafy

Klasa odporności na włamanie według Polskiej Normy PN-EN 14450	Dopuszczalne limity wartości pieniężnych przechowywanych stale		Dopuszczalne limity wartości pieniężnych przechowywanych pod nadzorem osób obsługujących urządzenia w czasie godzin pracy jednostki organizacyjnej	
	urządzenia nie zabezpieczone systemem sygnalizacji włamania i napadu	urządzenia zabezpieczone systemem sygnalizacji włamania i napadu z transmisją sygnału alarmu do alarmowego centrum odbiorczego	urządzenia nie zabezpieczone systemem sygnalizacji włamania i napadu	urządzenia zabezpieczone systemem sygnalizacji włamania i napadu z transmisją sygnału alarmu do alarmowego centrum odbiorczego
S1	0,1	0,2	0,8	1,5
S2	0,2	0,4	1,5	3,0

Tablica 4 – Urządzenia do przechowywania i automatycznego przyjmowania lub wydawania gotówki

Klasa odporności na włamanie według Polskiej Normy PN-EN 1143-1	Limit wartości pieniężnych w jednostkach obliczeniowych	
	zabezpieczone systemem sygnalizacji włamania i napadu z transmisją sygnału alarmu do alarmowego centrum odbiorczego	zabezpieczone systemem sygnalizacji włamania i napadu z transmisją sygnału alarmu do alarmowego centrum odbiorczego oraz systemem telewizji dozorowej, z funkcją rejestracji zdarzeń
L	0,7	0,8
I	1,0	1,3
II	1,5	3
III	3	5
IV	5	8
V	8	15
VI	12	20
VII	16	bez ograniczeń
VIII	20	bez ograniczeń

Uwagi:

1. Określone w tablicy 1 limity wartości pieniężnych przechowywanych w urządzeniach spełniających funkcje automatów kasjerskich zainstalowanych na stanowiskach kasowych mogą być zwiększone maksymalnie trzykrotnie.
2. Urządzenia o masie poniżej 1 tony powinny być przytwierdzone do podłoża z siłą określoną w Polskiej Normie PN-EN 1143-1, a pojemniki bezpieczne powinny być przytwierdzone do podłoża z siłą określoną w Polskiej Normie PN-EN 14450.

**Limity wartości pieniężnych
przechowywanych lub transportowanych w pojemnikach specjalistycznych**

Klasa	Wymagania techniczne	Limit wartości pieniężnych w jednym pojemniku (w jednostkach obliczeniowych)
"A"	Pojemnik zamykany co najmniej jednym zamkiem kluczowym lub szyfrowym, wyposażony w system paralizatora lub inny system zabezpieczający.	0,3
"B"	Pojemnik zamykany co najmniej jednym zamkiem kluczowym lub szyfrowym, wyposażony w system paralizatora oraz system sygnalizacji akustycznej i/lub dymnej.	0,5
"C"	Pojemnik zamykany co najmniej dwoma zamkami kluczowymi lub szyfrowymi, wyposażony w system paralizatora i system uszkodzania banknotów oraz system sygnalizacji akustycznej i/lub dymnej.	1
"D"	Pojemnik zamykany dwoma zamknięciami klasyfikowanymi wg PN-EN 1303:2007/AC 33w poz. 7 klasa „6” i poz. 8 klasa „2” oraz odporny co najmniej przez 6 minut na manipulacje (lub inny równorzędny), wyposażony co najmniej w system sygnalizacji akustycznej lub dymnej i system uszkodzania papierowych wartości pieniężnych, których zadziałanie następuje po zdalnym zainicjowaniu w dowolnym czasie albo automatycznie po czasie określonym przez wytwórcę lub w mieszczącym się w tym czasie wyznaczonym limicie czasowym, przeznaczonym na przeniesienie pojemnika do odbiorcy. Próba włamania w dowolnym czasie oraz upływ wyznaczonego limitu czasowego powoduje zadziałanie systemu, w wyniku czego nastąpi uszkodzenie papierowych wartości pieniężnych z zachowaniem możliwości ich identyfikacji.	2
"E"	Pojemnik zamykany dwoma zamknięciami klasyfikowanymi wg PN-EN 1303:2007/AC w poz. 7 klasa „6” i poz. 8 klasa „2” oraz odporny co najmniej przez 6 minut na manipulacje (lub inny równorzędny), wyposażony co najmniej w system sygnalizacji akustycznej lub dymnej i system uszkodzania papierowych wartości pieniężnych oraz system lokalizacji pojemnika, których zadziałanie następuje po zdalnym zainicjowaniu w dowolnym czasie albo automatycznie po czasie określonym przez wytwórcę lub w mieszczącym się w tym czasie wyznaczonym limicie czasowym, przeznaczonym na przeniesienie pojemnika do odbiorcy. Próba włamania w dowolnym czasie lub po upływie wyznaczonego limitu czasowego przeznaczzonego na przeniesienie pojemnika do odbiorcy, powoduje zadziałanie systemu, w wyniku czego nastąpi uszkodzenie papierowych wartości pieniężnych z zachowaniem możliwości ich identyfikacji.	4

Ogólne wymagania techniczne dla bankowozu typu A

1. Bankowóz typu A, musi spełniać co najmniej następujące ogólne wymagania techniczne:
 - 1) konstrukcja z wyodrębnionym przedziałem ładunkowym;
 - 2) przedział osobowy z pięcioma miejscami do siedzenia oraz osłona zbiornika paliwa, wykonane w klasie FB 5 zgodnie z normą PN-EN 1522 (zbiornik paliwa, ściany boczne) i co najmniej FB4 zgodnie z normą PN-EN 1522 (podłoga, dach);
 - 3) oszklenie przedziału osobowego wykonane w klasie BR 5 zgodnie z normą PN-EN 1063 bez możliwości otwierania;
 - 4) wyposażenie w system klimatyzacji i wentylacji wnętrza;
 - 5) przedział ładunkowy wzmocniony blachą stalową, co najmniej gatunku „45” o grubości 1 mm wg PN-EN 10083-1, z tylko jednymi drzwiami zewnętrznymi (np. drzwi tylne dwuskrzydłowe z blokadą ryglowania jednego skrzydła przez drugie i możliwością mocowania do ścian przedziału w położeniu otwartym) z zawiasami o sworzniach zabezpieczonych przed wybiciem oraz wyposażonymi w dodatkowy zamek, co najmniej w klasie A zgodnie z normą PN-EN 1300;
 - 6) pokrycie i wyłożenie powierzchni ścian, podłogi i sufitu oraz urządzeń i osprzętu wewnątrz przedziału ładunkowego o stopniu palności B=0 wg PN-ISO 3795 (lub równoważnego dokumentu);
 - 7) wyposażenie przedziału ładunkowego w oświetlenie;
 - 8) drzwi zewnętrzne z systemem centralnego blokowania oraz sygnalizacją ich niedomknięcia i odblokowania. Odblokowanie i zablokowanie drzwi z zewnątrz pojazdu z użyciem pilota radiowego lub urządzenia równoważnego, otwierającego tylko jedne drzwi i zamykającego równocześnie wszystkie drzwi pojazdu. Możliwość blokowania i odblokowania poszczególnych drzwi z tablicy rozdzielczej pojazdu. Co najmniej 3 drzwi w przedziale osobowym albo wyposażenie kabiny kierowcy oraz przedziału przeznaczonego do przewozu osób w wyjścia w postaci drzwi, okien lub włazów, umożliwiających w razie konieczności wyjście na zewnątrz (w ilości określonej w odpowiednich przepisach dotyczących warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia);
 - 9) wyposażenie w immobiliser spełniający wymagania dyrektywy Rady nr 74/61/EWG z dnia 17 grudnia 1973 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich w zakresie urządzeń zabezpieczających pojazdy silnikowe przed bezprawnym użyciem (Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdział 13, tom 2, str. 49), zwanej dalej „dyrektywą 74/61/EWG”, lub Regulaminu nr 116 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych - Jednolite wymagania techniczne dotyczące ochrony pojazdów silnikowych przed bezprawnym użyciem, zwanego dalej „regulaminem nr 116 EKG ONZ ONZ”;
 - 10) wyposażenie w monitorowany z zewnątrz system lokalizacji satelitarnej i system sygnalizacji napadu.
2. Komora silnika powinna mieć automatyczny system gaśniczy oraz zbiornik paliwa wykonany w sposób zabezpieczający przed wybuchem.
3. Bankowóz typu A powinien być wyposażony w modułowy samochodowy system alarmowy, spełniający wymagania dyrektywy 74/61/EWG lub regulaminu nr 116 EKG ONZ, posiadający co najmniej następujące właściwości:
 - 1) funkcja „panika” włączana i wyłączana jednym przyciskiem pilota radiowego i dodatkowym wyłącznikiem wewnątrz przedziału osobowego;
 - 2) rezerwowe zasilanie;

- 3) dodatkowa syrena alarmowa;
 - 4) czujniki ochrony wnętrza;
 - 5) blokada pracy silnika;
 - 6) tryb serwisowy;
 - 7) sygnalizacja alarmowa wszystkimi światłami kierunkowskazów.
4. Bankowóz typu A powinien być wyposażony w system transmisji alarmu przekazujący co najmniej informacje o:
- 1) położeniu i prędkości pojazdu;
 - 2) otwarciu i zamknięciu drzwi przedziału ładunkowego i osobowego;
 - 3) stanie alarmowania samochodowego systemu alarmowego;
 - 4) włączeniu i wyłączeniu silnika pojazdu.
5. Urządzenia elektroniczne i elektryczne zamontowane w pojeździe powinny spełniać w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej wymagania dyrektywy Rady nr 72/245/EWG z dnia 20 czerwca 1972 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do tłumienia zakłóceń radioelektrycznych wywoływanych przez silniki z zapłonem iskrowym stosowane w pojazdach silnikowych (Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdział 13, tom 1, str. 226) lub regulaminu nr 10 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych - Jednolite przepisy dotyczące homologacji pojazdów w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej.
6. Dodatkowa instalacja elektryczna pojazdu (po zabudowie) powinna spełniać wymagania normy PN-S 76021 (rodzaje i zakres badań według punktu 4.1.b tablica 2 kolumna 4 wymienionej normy).
7. Koła pojazdu powinny być wykonane z wkładkami masywowymi lub w innej konstrukcji umożliwiającej po przebiciu opony dalszą jazdę przez 15 km z prędkością 50 (+/- 5) km/godz.
8. W bankowozie typu A nie dopuszcza się stosowania instalacji gazowej.

**Ogólne wymagania techniczne
dla bankowozu typu B**

1. Bankowóz typu B musi być wyposażony w:

- 1) szyby wykonane w klasie co najmniej BR2 według normy PN-EN 1063 (lub w równoważnej klasie), bez możliwości ich otwierania;
- 2) przedział osobowy wykonany w klasie co najmniej FB 2 według normy PN-EN 1522 (lub w równoważnej klasie);
- 3) drzwi zewnętrzne z systemem centralnego blokowania oraz sygnalizacją ich niedomknięcia i odblokowania. Do odblokowania i zablokowania drzwi pojazdu z zewnątrz należy używać pilota radiowego lub urządzenia równoważnego. Pilot lub urządzenie równoważne powinny otwierać tylko jedno drzwi oraz zamykać równocześnie wszystkie drzwi pojazdu. System centralnego blokowania powinien umożliwiać blokowanie i odblokowanie poszczególnych drzwi z tablicy rozdzielczej pojazdu. Pojazd powinien mieć co najmniej 3 drzwi w przedziale osobowym albo kabinę kierowcy oraz przedział przeznaczony do przewozu osób wyposażone w wyjścia w postaci drzwi, okien lub włazów umożliwiających w razie konieczności wyjście na zewnątrz, w ilości określonej w odpowiednich przepisach dotyczących warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia;
- 4) system klimatyzacji i wentylacji wnętrza;
- 5) immobiliser spełniający wymagania dyrektywy 74/61/EWG lub regulaminu nr 116 EKG ONZ;
- 6) wydzielony przedział do przewozu wartości pieniężnych z oświetleniem oraz:
 - a) urządzeniem do przechowywania wartości pieniężnych klasy co najmniej I wg PN-EN1143-1 lub PN-EN1143-2, przytwierdzonym trwale do pojazdu, posiadającym dodatkowo zamek czasowy lub z pojemnikiem specjalistycznym osadzonym w specjalnym stojaku, przytwierdzonym trwale do pojazdu, lub
 - b) wydzielonym przedziałem ładunkowym, wykonanym z łączonej w sposób trwały blachy stalowej o grubości minimum 1 mm, z odrębnymi drzwiami z zamkiem wykonanym co najmniej w klasie A wg PN-EN 1300 z trzypunktowym ryglowaniem drzwi;
- 7) modułowy samochodowy system alarmowy, spełniający wymagania dyrektywy 74/61/EWG lub regulaminu nr 116 EKG ONZ oraz regulaminu nr 97 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) - Jednolite przepisy dotyczące homologacji systemów alarmowych pojazdów oraz pojazdów w zakresie ich systemów alarmowych (Dz. Urz. UE L z 2008 r. Nr 351, poz. 1, str. 1), posiadający co najmniej następujące właściwości:
 - a) funkcja „panika” włączana i wyłączana jednym przyciskiem pilota radiowego i dodatkowym wyłącznikiem wewnątrz przedziału osobowego,
 - b) rezerwowe zasilanie,
 - c) dodatkowa syrena alarmowa,
 - d) czujniki ochrony przedziału osobowego,
 - e) blokada pracy silnika,
 - f) tryb serwisowy,
 - g) sygnalizacja alarmowa wszystkimi światłami kierunkowskazów;
- 8) monitorowany z zewnątrz system lokalizacji satelitarnej i system sygnalizacji napadu;
- 9) system transmisji alarmu przekazujący informacje, co najmniej o:
 - a) położeniu pojazdu,
 - b) prędkości pojazdu,

- c) otwarciu i zamknięciu drzwi przedziału ładunkowego i osobowego,
 - d) stanie alarmowania samochodowego systemu alarmowego,
 - e) załączeniu i wyłączeniu silnika.
2. Urządzenia elektroniczne i elektryczne zamontowane w pojeździe powinny spełniać, w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej, wymagania dyrektywy 72/245/EWG lub regulaminu nr 10 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych - Jednolite przepisy dotyczące homologacji pojazdów w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej.
 3. Dodatkowa instalacja elektryczna pojazdu (po zabudowie) powinna spełniać wymagania normy PN-S 76021 (rodzaje i zakres badań według punktu 4.1.b tablica 2 kolumna 4 wymienionej normy).
 4. Koła pojazdu powinny być wykonane z wkładkami masywowymi lub w innej konstrukcji umożliwiającej po przebiciu opony dalszą jazdę przez 15 km z prędkością 50 (+/- 5) km/godz.
 5. W bankowozie typu B nie dopuszcza się stosowania instalacji gazowej.

**Ogólne wymagania techniczne
dla bankowozu typu C**

1. Bankowóz typu C powinien być wyposażony w:
 - 1) pojemniki specjalistyczne co najmniej klasy „D” w stojakach umożliwiających mocowanie i wyjmowanie pojemników przez osoby uprawnione;
 - 2) immobiliser spełniający wymagania dyrektywy 74/61/EWG lub regulaminu nr 116 EKG ONZ;
 - 3) modułowy samochodowy system alarmowy spełniający wymagania dyrektywy 74/61/EWG lub regulaminu nr 116 EKG ONZ, posiadający co najmniej następujące właściwości:
 - a) funkcja „panika” włączana i wyłączana jednym przyciskiem pilota radiowego i dodatkowym wyłącznikiem wewnątrz przedziału osobowego,
 - b) rezerwowe zasilanie,
 - c) dodatkowa syrena alarmowa,
 - d) czujniki ochrony wnętrza,
 - e) blokada pracy silnika,
 - f) tryb serwisowy,
 - g) sygnalizacja alarmowa wszystkimi światłami kierunkowskazów;
 - 4) monitorowany z zewnątrz system lokalizacji satelitarnej i system sygnalizacji napadu;
 - 5) system transmisji alarmu przekazujący co najmniej informacje o:
 - a) położeniu i prędkości pojazdu,
 - b) otwarciu i zamknięciu drzwi przedziału ładunkowego i osobowego,
 - c) stanie alarmowania samochodowego systemu alarmowego,
 - d) włączeniu i wyłączeniu silnika pojazdu;
 - 6) oświetlenie przedziału z pojemnikami.
2. Urządzenia elektroniczne i elektryczne zamontowane w pojeździe powinny spełniać, w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej, wymagania dyrektywy 72/245/EWG lub regulaminu nr 10 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych - Jednolite przepisy dotyczące homologacji pojazdów w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej.
3. Dodatkowa instalacja elektryczna pojazdu (po zabudowie) powinna spełniać wymagania normy PN-S 76021 (rodzaje i zakres badań według punktu 4.1.b tablica 2 kolumna 4 wymienionej normy).
4. W bankowozie typu C nie dopuszcza się stosowania instalacji gazowej.

Ogólne wymagania techniczne pojazdu ubezpieczającego

1. Pojazd samochodowy ubezpieczający musi być wyposażony co najmniej w:
 - 1) szyby wykonane w klasie co najmniej BR2 według normy PN-EN 1063 (lub w równoważnej klasie), bez możliwości ich otwierania;
 - 2) przedział osobowy wykonany w klasie co najmniej FB 2 według normy PN-EN 1522 (lub w równoważnej klasie);
 - 3) drzwi przedziału osobowego z mechanizmem centralnego blokowania;
 - 4) system klimatyzacji i wentylacji wnętrza;
 - 5) immobiliser spełniający wymagania dyrektywy 74/61/EWG lub regulaminu nr 116 EKG ONZ;
 - 6) modułowy samochodowy system alarmowy spełniający wymagania dyrektywy 74/61/EWG lub regulaminu nr 116 EKG ONZ, posiadający co najmniej następujące właściwości:
 - a) funkcja „panika” włączana i wyłączana jednym przyciskiem pilota radiowego i dodatkowym wyłącznikiem wewnątrz przedziału osobowego,
 - b) rezerwowe zasilanie,
 - c) dodatkowa syrena alarmowa,
 - d) czujniki ochrony wnętrza,
 - e) blokada pracy silnika,
 - f) tryb serwisowy,
 - g) sygnalizacja alarmowa wszystkimi światłami kierunkowskazów;
 - 7) monitorowany z zewnątrz system lokalizacji satelitarnej i sygnalizacji napadu;
 - 8) system transmisji alarmu przekazujący informacje, co najmniej o:
 - a) położeniu pojazdu,
 - b) prędkości pojazdu,
 - c) otwarciu i zamknięciu drzwi przedziału ładunkowego i osobowego,
 - d) stanie alarmowania samochodowego systemu alarmowego,
 - e) załączeniu i wyłączeniu silnika.
2. Urządzenia elektroniczne i elektryczne zamontowane w pojeździe powinny spełniać, w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej, wymagania dyrektywy 72/245/EWG lub regulaminu nr 10 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych - Jednolite przepisy dotyczące homologacji pojazdów w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej.
3. Dodatkowa instalacja elektryczna pojazdu (po zabudowie) powinna spełniać wymagania normy PN-S 76021 (rodzaje i zakres badań według punktu 4.1.b tablica 2 kolumna 4 wymienionej normy).
4. Koła pojazdu powinny być wykonane z wkładkami masywowymi lub w innej konstrukcji umożliwiającej po przebiciu opony dalszą jazdę przez 15 km z prędkością 50 (+/- 5) km/godz.
5. W pojazdach ubezpieczających nie dopuszcza się stosowania instalacji gazowej.

UZASADNIENIE

Projekt nowego aktu normatywnego w sprawie *wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne* powstał w wyniku oceny ponad dziesięcioletniego okresu stosowania przepisów dotychczas obowiązującego w tym zakresie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne (Dz. U. Nr 129, poz. 858 oraz z 2000 r. Nr 17, poz. 221), zwanego dalej „dotychczasowym rozporządzeniem”.

Niektóre uregulowania zawarte w dotychczasowym rozporządzeniu są nie dość precyzyjne albo niedostatecznie funkcjonalne i wymagają uściślenia bądź zmiany. Rodzaj i liczba zmian, jakich trzeba dokonać w dotychczasowym rozporządzeniu sprawia, że odpowiednim według zasad techniki prawodawczej rozwiązaniem będzie nie nowelizacja, lecz nowy akt normatywny.

Nadmienia się, że niniejszy projekt jest przewidziany w programie prac legislacyjnych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na I półrocze 2010 roku.

Projekt nowego aktu normatywnego w porównaniu z dotychczasowym rozporządzeniem przewiduje w szczególności:

1) w § 1:

- a) wprowadzono nowe określenie „konwojowany transport wartości pieniężnych”, z powodu konieczności wydzielenia tej szczególnej formy transportu wartości pieniężnych,
- b) dotychczasową definicję jednostki obliczeniowej uściślono poprzez dokładne wskazanie sposobu jej wyliczania,
- c) z definicji „wartości pieniężnych” wyłączono muzealia, aby zakres znaczeniowy tej definicji stał się poprawny logicznie,
- d) uściślono określenie „konwojenta” poprzez wskazanie czynności, jakie ma wykonywać, a także ustalono obowiązkowe wyposażenie konwojenta w środki ochrony i środki łączności (do wymaganych środków ochrony osobistej dodano maskę przeciwgazową, która będzie stanowić obowiązkowe wyposażenie konwojenta wyłącznie w czasie transportu wartości pieniężnych przy użyciu pojazdów mechanicznych),

e) objaśniono pojęcia „pojemnika specjalistycznego” i „pojemnika bezpiecznego”, w celu

uwzględnienia nowoczesnych rozwiązań uniemożliwiających wykorzystanie przywłaszczonych wartości pieniężnych - zwłaszcza w formie banknotów,

f) wprowadzono określenie „osoby transportującej” dla odróżnienia od osoby ochraniającej (konwojenta), której zakres odpowiedzialności jest inny,

g) określono pojazd specjalistyczny przeznaczony do przewozu wartości pieniężnych jako „bankowóz”, z jednoczesnym podziałem na trzy typy różniące się konstrukcją i zabezpieczeniem technicznym. Nastąpiło to w celu sprecyzowania wymogów ochronnych stawianych pojazdom wykorzystywanym do przewozu wartości pieniężnych. Inne pojazdy uczestniczące w konwojowanym przewozie wartości pieniężnych zostały określone jako „pojazdy ubezpieczające”, które nie muszą już spełniać wymagań ochronnych na tak wysokim poziomie, jak ustalony dla bankowozów;

2) w § 2 ust. 2 wprowadzono wynoszącą 0,2 jednostki obliczeniowej dolną granicę przechowywanych wartości pieniężnych, po przekroczeniu której należy zapewnić ochronę w formie co najmniej zabezpieczenia technicznego (dotychczas taka granica nie była wyznaczona). Jednocześnie w § 5 zezwala się na odstępnie od szczególnej ochrony i zabezpieczenia technicznego transportów wartości pieniężnych nieprzekraczających 0,2 jednostki obliczeniowej i w ten sposób wypełniono lukę regulacyjną istniejącą w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu, która była przyczyną kontrowersji interpretacyjnych;

3) w § 3 wymieniono rodzaje obiektów i urządzeń, jakie powinny być stosowane do przechowywania i transportu wartości pieniężnych;

4) w § 4 uregulowano obowiązek wzmocnienia ochrony fizycznej w przypadku wystąpienia okresowej niesprawności systemów alarmowych sygnalizacji włamania lub torów transmisji alarmu, co ma na celu zapewnienie skuteczności ochrony w razie zaistnienia realnego zagrożenia;

5) w § 8 określono limit wartości pieniężnych transportowanych przy użyciu pojemnika specjalistycznego oraz warunki transportu pieszego;

6) w § 6 i 7 uregulowano obowiązek transportowania bankowozami wartości pieniężnych przekraczających określone limity jednostek obliczeniowych, a w przypadku transportu metali szlachetnych wymagających użycia pojazdów innych niż bankowozy, wskazano wymogi wzmoczonej ochrony;

- 7) w § 9 ust. 1 pkt 2 – podniesiono z 5 do 8 jednostek obliczeniowych górną granicę konwojowanych wartości pieniężnych, do ochrony których przydziela się 1 konwojenta. Zmieniono limit wartości pieniężnych, do ochrony których przydziela się 2 konwojentów, określając jego zakres od 8 do 24 jednostek obliczeniowych - podnosząc jednocześnie z 15 na 24 jednostki obliczeniowe dolną granicę konwojowanych wartości pieniężnych, do ochrony których należy już przydzielić 3 konwojentów. Ponadto, w ust. 2 doprecyzowano obowiązki konwojenta wyłączając możliwość przenoszenia przez niego wartości pieniężnych lub kierowania pojazdem przewożącym wartości pieniężne. Natomiast w ust. 4 określono sposób organizacji transportu wartości pieniężnych wykonywanego przez zespół konwojowy tworzący kolumnę pojazdów;
- 8) w § 10 ograniczono możliwość wzmocnienia konwojów bankowych przez Policję tylko do konwojów organizowanych przez Narodowy Bank Polski (obecnie taka możliwość istnieje również w stosunku do banków komercyjnych, co koliduje z ustawowym zakresem zadań Policji), ale jednocześnie możliwość tę rozszerzono na jednostki organizacyjne produkujące znaki pieniężne. Wynika to z tego, że tylko Narodowy Bank Polski jest bankiem centralnym Rzeczypospolitej Polskiej oraz bankiem emitującym znaki pieniężne Rzeczypospolitej Polskiej oraz z potrzeby zapewnienia niezawodnej ochrony znaków pieniężnych przed ich wprowadzeniem do obrotu;
- 9) w § 11 i 12 zobowiązano przedsiębiorców i kierowników innych jednostek organizacyjnych przechowujących lub transportujących wartości pieniężne do stosowania wyłącznie certyfikowanych w powszechnie obowiązującym systemie oceny zgodności pomieszczeń i urządzeń oraz pojazdów spełniających odpowiednie wymogi homologacyjne;
- 10) w § 13 sformułowano przepisy przejściowe umożliwiające dalszą eksploatację pojazdów obecnie używanych w związku z transportowaniem wartości pieniężnych oraz wykorzystywanie już zainstalowanych systemów alarmowych sygnalizacji włamania i napadu, spełniających obecne wymogi skuteczności ochronnej, a także niezakłóconą kontynuację współpracy pomiędzy bankami a Policją.

Proponuje się także rezygnację z uregulowania zawartego w § 12 dotychczasowego rozporządzenia. Przewidywano tam możliwość wyposażania pojazdów przewożących wartości pieniężne w wydawane przez Komendanta Głównego Policji przepustki umożliwiające zwolnienie tych pojazdów od kontroli drogowej. Odtworzenie tego uregulowania wykraczałoby poza zakres upoważnienia ustawowego. Przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. www.inforflex.pl

zm.) nie przewidują tego rodzaju zwolnień, a poza tym głównym celem kontroli drogowej jest prewencyjna ochrona bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego, które może być zagrożone również przez naruszające zasady tego bezpieczeństwa pojazdy transportujące wartości pieniężne.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej, ponieważ w odpowiednim zakresie uwzględnia uregulowania zawarte w europejskich (wspólnotowych) aktach normatywnych. Projektowana regulacja nie podlega procedurze notyfikacji przewidzianej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), bowiem nie wprowadza nowych norm technicznych ani nie modyfikuje norm obowiązujących, a jedynie odwołuje się do norm ustalanych w odrębnym trybie.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie.

Projekt oddziałuje na przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne przechowujące i transportujące wartości pieniężne.

2. Zakres konsultacji społecznych.

Projekt był konsultowany z następującymi instytucjami i organizacjami: Narodowym Bankiem Polskim, Poczta Polska, Instytutem Mechaniki Precyzyjnej, Przemysłowym Instytutem Motoryzacji, Instytutem Transportu Samochodowego, Polskim Wojskowym Instytutem Technicznym Uzbrojenia, Izbą Ochrony Osób i Mienia, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Producentów Projektantów i Instalatorów Systemów Alarmowych POLALARM, Polską Izbą Systemów Alarmowych, Polskim Związkiem Pracodawców OCHRONA, Związkiem Banków Polskich oraz Polską Izbą Ubezpieczeń. Uwzględniono w znacznej mierze propozycje zgłoszone podczas tych konsultacji. Odrzucono głównie te propozycje, które kolidowały z obowiązującymi przepisami, jak np. możliwość wyposażenia bankowozów w niebieskie światła błyskowe i sygnały dźwiękowe o zmiennym tonie, możliwość niestosowania się przez kierowców bankowozów do lokalnych ograniczeń w ruchu drogowym i niektórych znaków drogowych, czy też umożliwienie poruszania się bankowozów pasami wyznaczonymi dla autobusów.

Projekt został rozpatrzony bez uwag przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach podmiotowych Komendy Głównej Policji oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

3. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowane rozporządzenie może mieć wpływ na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego, z uwagi na konieczność dostosowania zabezpieczeń w zakresie ochrony wartości pieniężnych do zmieniających wymogów. Wielkości ewentualnych dodatkowych (ponad poziom obecny) wydatków z tego tytułu nie można jednak w miarę konkretnie oszacować ze względu na brak danych co do liczby podmiotów, które powinny zmienić bądź uzupełnić wyposażenie ochronne, a także kosztów takiej adaptacji w warunkach wolnego rynku. Możliwa jest tylko analiza opisowa, w wyniku której stwierdza się, że ewentualny wzrost wydatków związanych z wejściem w życie projektowanych zmian będzie stosunkowo niewielki (w większości już obecnie stosuje się takie środki ochronne, jak przewidziane w projekcie) i dlatego z całą pewnością zostanie zrekomensowany zwiększeniem bezpieczeństwa przemieszczania wartości pieniężnych poprzez ograniczenie strat z powodu przestępstw popełnianych w celu zaboru wartości pieniężnych. Należy podkreślić, że ochrona przechowywanych i transportowanych wartości pieniężnych nie jest nowym obowiązkiem i z tego względu wydatki z tego tytułu powinny być rutynowo przewidywane przy opracowywaniu planów budżetowych wszystkich podmiotów, w których przechowuje się lub przemieszcza wartości pieniężne. W celu

umożliwienia odpowiedniego przygotowania się do wprowadzenia zmian w zakresie finansowania ochrony wartości pieniężnych, w projektowanej regulacji zamieszczono niezbędne przepisy przejściowe. W przypadku skutków finansowych dla Policji nie nastąpi zwiększenie wydatków budżetowych, gdyż przewiduje się odpłatność wzmocnienia przez Policję konwojów wartości pieniężnych.

4. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało zasadniczego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz sytuację i rozwój regionalny.

Projektowane zmiany będą miały korzystny wpływ na konkurencyjność gospodarki narodowej i funkcjonowanie przedsiębiorstw, bowiem podwyższą skuteczność ochrony wartości pieniężnych, których przemieszczanie jest nieuniknione w ramach wszelkiego rodzaju działalności gospodarczej.